

Kymmenen vinkkiä korona-syksyyn

Kevään jälkeen monen yrityksen kassakirstut kumisivat tyhjyyttään, ja kesän aikana tilanne ei olennaisesti parantunut. Syksyyn kohdistuu yrityksillä monenlaisia odotuksia ja voidaan sanoa, että harvoin olemme olleet niin epävarmassa talustilanteessa kuin nyt. Keräsimme kasaan kymmenen kohdan, alle minuutissa, läpikäytävän tarkistuslistan jokaiselle yrittäjälle niistä asioista, joihin juuri nyt kannattaa kiinnittää erityistä huomiota.

1. Varmista käyttöpääoman riittävyys

Varmista, että sinulla on käytettävissä noin puolen vuoden käyttöpääoma. Mikäli koronan toinen aalto iskee, käyttöpääoreservin tarve tulee muuttumaan ajankohtaiseksi monissa yrityksissä. Kriisin varalta riittävä käyttöpääoma tulee laskea sillä oletuksella, että merkittävä määrä kassavirrasta voi jäädä kokonaan saamatta ja siitä huolimatta kulut pitää pystyä maksamaan.

2. Tarkasta tilauskanta

Käy läpi realistisesti yrityksellä olevan työn ja tilausten määrä. Kysy itseltäsi kysymys: Jos kevään aikana tilauksia tai töitä peruttiin, onko mahdollista, että koronaepidemian uudelleen kiihtyessä sama toistuisi? Mikäli tämä näyttää todennäköiseltä, sovi viimeistään nyt pelisäännöt omien alihankkijoidesi ja tilaajien kanssa siitä, miten menetellään.

3. Pidä huoli raaka-aineiden ja komponenttien saatavuudesta

Onko sinulla riittävästi raaka-aineita ja tarvittavia komponentteja varastossa? Tuotannon pysähtymiseen keskeisin syy on ollut toki tilausten vähyys, mutta vaikka tilauskanta olisikin kohdillaan, ei toimituksia voida suorittaa, ellei tuotteiden valmistukseen ole materiaaleja. Varmista siis, että raaka-aineita ja komponentteja on varastossa tai että ne ovat ainakin varmuudella saatavissa koronasta huolimatta.

4. Kotiuta saatavat

Onko sinun yritystoimintasi kannalta merkittävä saatava maksamatta ilman vakuutta? Yleinen pandemian seuraus on se, että myyntisaataviin kohdistuva luottotappion riski kasvaa olennaisesti. Jo viime keväänä oli havaittavissa, että merkittävien ja varsinkin ulkomailta tulevien myyntisaamisten suorituksissa oli tahallisia maksuviivästyksiä sen vuoksi, että rahoituksen saamisen odotettiin merkittävästi heikentyvän.

5. Pidä kustannukset kurissa

Koronakriisistä huolimatta monet kustannukset juoksevat normaalisti, vaikka liikevaihtoa ei synnykään. Neuvottele velkojien kanssa ennen kuin kassa on tyhjillään. Velkojat suhtautuvat asiaan myötämielisemmin, kun yrittäjä ottaa hankalan tilanteen ja mahdolliset viivästykset puheeksi etukäteen. Mm. verohallinto ja työeläkeyhtiöt ovat tarjonneet maksuaikajoustoja, joiden hyödyntämiseksi tulee kuitenkin olla aktiivinen.

6. Seuraa lomautusten tilannetta

Onko yrityksessäsi ollut lomautettuna työntekijöitä koronaepidemian alusta asti? Mikäli vastaus on kyllä, niin syksyllä tulee täyteen 200 päivän lomautusaika, joka laukaisee lomautettuna oleville työntekijöille mahdollisuuden vaatia irtisanomisajan palkka työnantajan irtisanomisajan

mukaan laskettuna, vaikka työntekijä itse irtisanoutuisi. Jos yrityksessä on tiukka kassatilanne, irtisanomisajan palkat voivat laukaista kriisin.

7. Sovi käytänteet etätöihin ja karanteenitilanteisiin

Viranomaismääräykset ja -suositukset elävät jatkuvasti ja yrittäjän tulee varautua siihen, että työyhteisössä todetaan koronatartunta tai altistuminen. Työnantajan tulee sopia etukäteen käytänteet etätöiden osalta ja valmistautua muutoinkin siihen, miten liiketoimintaa pystytään jatkamaan keskeytyksellä tilanteessa, jossa virus iskee konkreettisesti työyhteisöön.

8. Tee suunnitelma avainhenkilöiden sairastumisen varalta

Onko yrityksen johdossa sovittu siitä, miten avainhenkilön sairastuessa toimitaan? Korona voi aiheuttaa pahimmassa tapauksessa avainhenkilön pitkän poissaolon. Jos käytänteitä ei ole sovittu, ne pitää sopia ajoissa ja myös testata, että varalla olijan käytössä on se tieto, mitä tarvitaan. Myös tarvittavat valtuutukset (mm. edunvalvontavaltakirja) pitää olla kunnossa jo valmiiksi.

9. Kontrolloi sopimusriskejä - aseta korona-ehto

Maaliskuussa koronaepidemian vakavuus tuli yllätyksenä ja monissa sopimuksissa pystyttiin noudattamaan ns. Force Majeure -ehtoa, kun sopimusvelvoitteita ei pystytty täyttämään asianmukaisesti. Nyt koronavirus ei ole enää odottamaton ilmiö, joten kaikissa uusissa sopimuksissa koronan toisen aallon aiheuttamiin ongelmiin tulee varautua erillisellä tätä koskevalla ehdolla. Toimitusten estyminen tai viivästyminen voi muussa tapauksessa johtaa suuriin vahingonkorvauksiin.

10. Reagoi ajoissa saneeraushakemuksella kriittisessä tilanteessa

Monesti kassakriisin yllättäessä yrittäjä reagoi tilanteeseen vasta konkurssihakemuksen tultua vireille. Tällöin yrityssaneeraukseen pääsy voi olla jo mahdotonta. Konkurssilain tarkoitus ei ole ajaa elinkelpoisia yrityksiä tilapäisten ongelmien takia nurin. Siksi on olemassa yrityssaneerausmenettely, jossa yrityksen toiminta pyritään elvyttämään. Yrityssaneeraushakemusta ei kannata tehdä liian heppoisin perustein, mutta mikäli muuta vaihtoehtoa ei ole näkyvässä, niin on tärkeää, ettei hakemuksen tekemisen kanssa myöskään viivytellä liikaa.

Muistathan, että Asianajotoimisto Kontturi & Co avasi keväällä yrittäjien tueksi koronahätäapunumeron 0400 332 334, jossa asianajajamme antaa maksutta neuvontaa yrityksille epidemian aiheuttamiin ongelmiin. Palvelemme numerossa yrittäjiä mahdollisen toisen korona-aallon iskiessä.

*Asianajotoimisto Kontturi & Co Oy,
Toimitusjohtaja, asianajaja Jyrki Piiparinen
Asianajaja Tatu Hirvonen*

